

NORGESNETT AS
Stabburveien 18
1617 FREDRIKSTAD

Vår dato: 31.10.2019

Vår ref.: 201907636-4

Arkiv: 623

Deres dato: 05.07.2019

Deres ref.: VIDAR KRISTOFFERSEN

Saksbehandler:

Bjørnar Araberg Fladen

Dispensasjon til Norgesnett AS fra plusskundebestemmelsen og kravet om at tariffene skal refereres tilknytningspunktet

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) gir Norgesnett AS (Norgesnett) dispensasjon fra forskrift om kontroll av nettvirksomhet¹ §§ 1-3 og 13-1 bokstav a for å teste løsning for deling av overskuddsproduksjon i samarbeid med demonstrasjonsprosjektet MikroFlex.

NVE mener prosjektet vil gi kunnskap om løsning for deling av overskuddsproduksjon. Prosjektet kan også synliggjøre fordeler og ulemper med å bruke gårds- og bruksnummer som kriterium for å avgrense hvem som kan inngå i en felles løsningen for omfordeling av overskuddsproduksjon.

Vedtak om dispensasjon

NVE gir Norgesnett AS dispensasjon for områdene Verkshagen (gårds- og bruksnummer 303/1786) og Capjon Park (gårds- og bruksnummer 303/1906) for å teste ut løsning for deling av egenprodusert elektrisitet. Beboerne i Verkshagen og Capjon Park kan defineres som plusskunder etter forskrift om kontroll av nettvirksomhet §1-3. Norgesnett kan fastsette tariff for beboerne som ikke oppfyller tariffprinsippene i forskrift om kontroll av nettvirksomhet § 13-1 bokstav a. Dispensasjonen er gitt med hjemmel i forskrift om kontroll av nettvirksomhet § 18-2.

Dispensasjonen gjelder fra dette vedtakets dato til 1. april 2024.

NVE gir dispensasjonen med følgende vilkår

- Norgesnett skal informere kundene i demoprojektet om de tariffmessige konsekvensene av å delta i prosjektet.
- Norgesnett skal informere om at varigheten på dispensasjonen er midlertidig, og hvordan kunden blir tariffert etter dispensasjonens utløp.

¹ Forskrift om økonomisk og teknisk rapportering, inntektsramme for nettvirksomheten og tariffen av 11. mars 1999 nr. 302

Hovedkontor

Middelthunsgate 29
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge

Abels gate 9
7030 TRONDHEIM

Region Nord

Kongens gate 52-54
Capitolgården
8514 NARVIK

Region Sør

Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

Region Vest

Naustdalsvegen. 1B
6800 FØRDE

Region Øst

Vangsvæien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

- Det skal være frivillig for kundene å delta, i tråd med beskrivelsen i dispensasjonssøknaden.
- Kundene skal ikke miste sine kunderettigheter. Det omfatter blant annet kravene til leveringskvalitet, retten på informasjon fra nettselskapet og retten til å selv velge kraftleverandør.
- Norgesnett skal avgi en sluttrapport til NVE som inneholder resultater fra prosjektet, samt læringspunkter. Resultatene fra pilotprosjektet skal gjøres allment tilgjengelig.
- Norgesnett skal regelmessig, og minimum årlig, informere NVE om status for prosjektet.

Vedtaket omfatter ikke dispensasjon for innkreving av avgift på elektrisk kraft, MVA eller påslag på nettariffen til Energifondet.

Norgesnett søker dispensasjon fra forskrift om kontroll av nettvirksomhet

Norgesnett søkte den 5. juli 2019 om dispensasjon fra forskrift om kontroll av nettvirksomhet. Norgesnett ønsker dispensasjon for å kunne teste ut en ny løsning for deling av overskuddsproduksjon fra egenprodusert elektrisitet mellom beboere innenfor samme gårds- og bruksnummer. Det er Norgesnett som er ansvarlig for at kundene blir målt og avregnet riktig og det er derfor Norgesnett som søker dispensasjon fra forskrift om kontroll av nettvirksomhet. NVE ba om tilleggsopplysninger til søknaden og mottok disse 23. august 2019.

Norgesnett søker for det første om at beboerne i Verkshagen og Capjon Park blir definert som plusskunder selv om de ikke oppfyller kravene i definisjonen av plusskunde i forskrift om kontroll av nettvirksomhet § 1-3. Begrepet plusskunde legger til grunn at plusskunden må ha forbruk og produksjon bak tilknytningspunktet. MikroFlex har laget en løsning hvor all produksjon samles bak energisentraler. Boligene har sitt forbruk bak egne tilknytningspunkt. For at MikroFlex skal kunne bruke løsningen til fordeling av overskuddsproduksjon som Elhub har utviklet, må kundene som mottar overskuddskraft bli definert som plusskunder selv om de ikke oppfyller kravet i definisjonen.

For det andre søker Norgesnett om at utforming av tariffen som ilegges beboerne i Verkshagen og Capjon Park ikke må oppfylle prinsippene for tariffing som er satt i forskrift om kontroll av nettvirksomhet § 13-1. Bestemmelsens bokstav a bestemmer at tariffene skal refereres tilknytningspunktet. Med løsningen som testes ut i dette demonstrasjonsprosjektet vil tariffen basere seg på måling i tilknytningspunktet, men også måling i energisentralene som ikke ligger i tilknytningspunktet.

NVE kan gi dispensasjon for pilot- og demonstrasjonsprosjekter

NVE har grunnlag i flere forskrifter til å gi dispensasjon fra regelverk som vi forvalter. Med hjemmel i forskrift om kontroll av nettvirksomhet § 18-2, kan NVE i *særlige tilfeller* dispensere fra regler i samme forskrift.

Kraftsystemet er i endring, og det er en pågående rask teknologisk utvikling. Ulike typer aktører som nettselskaper, teknologileverandører, eiendomsutviklere og andre er i gang med å teste innovative prosjekter i fortsatt utvikling. NVE kan innvilge dispensasjoner til avgrensede pilot- og demonstrasjonsprosjekter. Pilot- og demonstrasjonsprosjekter er aktiviteter som kan gjennomføres i en uttestingsfase før produktet eller tjenesten er ferdig utviklet og klar for kommersiell bruk. En dispensasjon for et pilot- og demonstrasjonsprosjekt skal derfor være tidsavgrenset.

NVE skal være restriktive med å gi dispensasjoner fra forskriften. NVE kan innvilge dispensasjon til et pilot- eller demonstrasjonsprosjekt dersom det kan gi NVE verdifull kunnskap som kan benyttes i fremtidig regelverksutforming eller dersom det kan ha stor nytteverdi for nettselskap eller nettselskapenes kunder. Pilot- og demonstrasjonsprosjekter som får dispensasjon fra regelverket skal derfor kunne synliggjøre prosjektets nytteverdi. Det er også viktig at resultatene kan offentliggjøres.

Bakgrunn for prosjektet

MikroFlex er ett av åtte demoprojekter som har blitt tildelt økonomisk støtte i forbindelse med Enova sin konkurranse «Storskala demonstrasjon av fremtidens energisystem». Målet med konkurransen har vært å demonstrere ny teknologi, digitale løsninger og forretningsmodeller som utnytter fleksibiliteten i energisystemet.

MikroFlex omfatter boligområdet Verksbyen. Verksbyen har som mål å bli en grønn bydel i Fredrikstad, med mer enn 1 500 nye boliger, skole, barnehage og ulike næringsarealer og servicetilbud. Arca Nova Gruppen er utvikler og utbygger av Verksbyen. De fokuserer på bærekraftig og grønn boligbygging. Eksempler er høyhus i tre, solenergi for produksjon av strøm og termisk varme i kombinasjon med varmepumper og borehull, passivhusstandard og smarthusstyring.

Verksbyen er delt opp i ulike deler som har separate gårds- og bruksnummer. Norgesnett har søkt om dispensasjon for delene Verkshagen og Capjon Park.

NVE har sammen med Elhub lagt til rette for en løsning for deling av overskuddsproduksjon. NVE planlegger å sende ut forslag til forskriftsendringer slik at det vil være mulig å fordele overskuddsproduksjon innad i bygninger med flere boenheter. Demonstrasjonsprosjektet til MikroFlex skal blant annet teste deling av overskuddsproduksjon mellom beboere på samme gårds- og bruksnummer. MikroFlex benytter en løsning tilgjengelig i Elhub hvor målt innmating fra et målepunkt fordeles på kundene innenfor Verkshagen og Capjon Park.

Verkshagen er et delfelt med ett felles gårds- og bruksnummer. Feltet oppføres med 70 boenheter fordelt på eneboliger, to-mannsboliger, rekkehus og kjedehus av varierende størrelser. MikroFlex planlegger å bruke solceller på takflater og solfangere på noen av fasadene. Egenprodusert elektrisitet er beregnet til 470 MWh per år. Det samlede strømforbruket til alle beboerne er beregnet til 445 MWh per år. Alle solcellene i delfeltet knyttes direkte til ett av fire energisentraler. Disse energisentralene har seks tilknytningspunkt mot nettselskapet. Verkshagen forsynes av en 630 kVA nettstasjon.

Capjon Park er det andre delfeltet som omfattes av dispensasjonssøknaden til Norgesnett. Capjon Park har også ett gårds- og bruksnummer. MikroFlex har planlagt å bygge 134 boenheter fordelt på 5 boligblokker. Også her har MikroFlex lagt opp til utstrakt bruk av solceller. Beboernes egenproduserte elektrisitet er beregnet til 545 MWh per år. Samtidig er forventet strømforbruk beregnet til 729 MWh per år. Elektrisiteten som produseres i Capjon Park samles i en felles energisentral. Denne energisentralen har fem tilknytningspunkt mot nettselskapet. Capjon Park forsynes av en 1 000 kVA nettstasjon.

Demonstrasjonsprosjektet skal teste ut deling av overskuddsproduksjon

MikroFlex er et samarbeid mellom flere partnere og det er flere ting som skal testes og demonstreres. Norgesnett legger i dispensasjonssøknaden sin vekt på hva de skal teste ut og hvilke nytteverdier prosjektet har for dem.

Norgesnett skal teste ut løsningen for deling av overskuddsproduksjon som Elhub har utviklet. De ønsker også å få erfaring med hvordan et nytt boligområde med mye lokal produksjon, og systemer for

styring av laster, påvirker belastningen på nettselskapets nett, og om det påvirker leveringskvaliteten i området. Norgesnett mener at de gjennom prosjektet får et godt datagrunnlag som kan benyttes i vurdering og utvikling av nye tariffer.

Norgesnett trekker frem nytteeffekter innenfor tre områder:

- *Nettdrift*
Demonstrasjonsprosjektet vil gi mer informasjon om hvordan den generelle leveringskvaliteten i nettområdet påvirkes av innmating fra solcelleanleggene og energistyringsløsningene som installeres. Nettstasjonene vil bli utstyrt med Elspec Nettanalysator for å hente ut detaljerte måledata som gir Norgesnett detaljerte data om leveringskvaliteten i området.
- *Nettbygging*
Demonstrasjonsprosjektet vil gi Norgesnett kunnskap og erfaring om hvordan nettanlegg skal dimensjoneres for denne type boligprosjekter i fremtiden. Det vil testes ut om lokal produksjon og styring av laster vil redusere belastningen på nettet i en slik grad at dette kan tas hensyn til ved dimensjonering av nye nettanlegg.
- *Tariffering*
Norgesnett mener at demonstrasjonsprosjektet vil gi et reelt datagrunnlag som vil kunne være til god nytte i vurdering og vurdere utvikling av fremtidige tariffer.

Norgesnett bekrefter at de berørte kundene vil bli lagt tilbake som ordinære nettkunder når dispensasjonen utløper. Kundene vil få informasjon som tydelig beskriver konsekvensene ved overgangen til og fra dispensasjonsperioden.

Norgesnett bekrefter at kundene ikke mister noen av sine kunderettigheter. Det legges til rette for en nøytral løsning som fordeler overskuddsstrøm og likebehandler kundene uavhengig av hvilken kraftleverandør kunden har. Norgesnett viser til at nytten for utbygger og kundene hovedsakelig vil være at muligheten til å omfordele overskuddsproduksjonen øker andelen produksjon som avregningsmessig blir benyttet internt. Det øker verdien av produsert elektrisitet og gir kundene i demonstrasjonsprosjektet en økonomisk fordel.

NVE gir Norgesnett dispensasjon for Verkshagen og Capjon Park

NVE gir Norgesnett dispensasjon fra forskrift om kontroll av nettvirksomhet §§ 1-3 og 13-1 bokstav a for å teste løsning for deling av overskuddsproduksjon mellom kunder innenfor samme gårds- og bruksnummer.

MikroFlex sitt prosjekt er i en uttestingsfase. Norgesnett vil ha behov for å teste ut løsningen for deling av overskuddsproduksjon i denne perioden. Søknaden gjelder for et begrenset område, og Norgesnett sine øvrige kunder får ikke teste ut et tilsvarende tilbud i denne perioden. Vi vurderer at det er et prosjekt i en pilot- og demonstrasjonsfase.

NVEs vurdering er at løsningen for omfordeling av overskuddsproduksjon bør avgrenses til å gjelde omfordeling innad i ett bygg. Det er kommet flere innspill fra aktører som mener at vi bør legge andre kriterier til grunn for avgrensning av hvem som kan dele overskuddsproduksjon. Et forslag NVE har fått er å avgrense deling av overskuddsproduksjon til å gjelde omfordeling innenfor ett gårds- og bruksnummer. Det er en slik avgrensning som skal testes ut i MikroFlex. NVE mener kunnskap fra dette prosjektet vil være med på å synliggjøre fordeler og ulemper med alternative kriterier for avgrensning av mulighet til å omfordele overskuddsproduksjon.

Prosjektet vil i tillegg gi nyttevirksomheter som beskrevet over knyttet til nettdrift, nettutbygging og tariffutforming.

Dispensasjonen avgrenses til Verkshagen (gårds- og bruksnummer 303/1786) og Capjon Park (gårds- og bruksnummer 303/1906).

Dispensasjonen gjelder til 1. april 2024

Dispensasjonen gjelder fra dette vedtakets dato til 1. april 2024.

Dispensasjoner NVE gir i forbindelse med pilotprosjekt, skal være tidsavgrenset. NVE har lagt til grunn at det normalt sett ikke skal gis dispensasjoner som har varighet over fem år. Denne dispensasjonen har en varighet i øvre sjikt. Vi har tatt hensyn til at prosjektet er del av en større demonstrasjonsprosjekt støttet av Enova som varer frem til 1. april 2024. Vi har også lagt vekt på at demonstrasjonsprosjektet innebærer betydelige investeringer og at det er nyttig å få kunnskap om kundeferdigheter over tid.

Klageadgang

Denne avgjørelsen kan påklages til Olje- og energidepartementet av parter i saken og andre med rettslig klageinteresse innen tre uker fra det tidspunkt denne underretning er kommet frem, jf. fvl. kapittel VI. En eventuell klage skal begrunnes skriftlig, stiles til Olje- og energidepartementet og sendes til NVE. Vi foretrekker elektronisk oversendelse til vår sentrale e-postadresse nve@nve.no.

Med hilsen

Torfinn Jonassen
seksjonssjef

Bjørnar Araberg Fladen
seniorrådgiver

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

Vedlegg: